

Om at genkende og identificere skrifttyper/fonts

Har du set en skrifttype som du godt kan lide, og vil du gerne vide hvad den hedder? Denne artikel beskriver nogle metoder til at finde ud af hvilke skrifttyper der benyttes. Særligt relevant for tekst fundet på Internettet.

Skrevet den **04. Feb 2009** af **old-faithful** | kategorien **Design / Generelt** | ★★★★★

Sidst opdateret: 04-08-06

1. Introduktion til skrifttyper

Skrifttyper fortæller din computer hvordan den skal vise tekst. Din computer kan således kun vise skrifttypen korrekt, hvis den rigtige skrifttype - som regel i form af en TrueType (TTF) fil - er installeret på din computer. Dette betyder at tekstdokumenter som du laver, ikke nødvendigvis vil blive vist korrekt på en anden persons computerskærm.

Hvis ikke skrifttypen er installeret (og ikke vil blive installeret) på din computer, er der som regel to muligheder for at benytte skrifttypen alligevel. Den første og mest simple løsning er at lave skriften som en billedfil. Dermed undgår man at slutbrugeren skal have en særlig skrifttype på sin computer.

Den anden metode, indebærer at man "indbygger" skrifttypen (embed) i det pågældende dokument, så den automatisk følger med dokumentet når det f.eks. overføres. Eksempelvis kan dokumenttypen PDF (Adobe's dokumentformat) indeholde skrifttyper.

Endelig bør det bemærkes at ikke alle skrifttyper er gratis og frit tilgængelige. Du skal således være opmærksom på juridiske problemer, ved at benytte skrifttyper som du ikke har ret til at benytte.

2. Skrifttyper på Internettet

Har du fundet tekststykket i et dokument på Internettet, vil der som regel være tale om enten ren tekst (som du eksempelvis kan markere, kopiere, indsætte og ændre i), eller et billede.

2.1. Fremgangsmåden for "ren" tekst

Det er lettest at finde skrifttypen hvis der er tale om en tekstsider på Internettet. Dette skyldes dels at man ud fra sidens kilde normalt kan finde skrifttypens navn direkte, samt at der er anerkendt visse "websafe" skrifttyper/fonts som den gode webdesigner som regel benytter (dvs. skrifttyper som normalt er installeret på alle computere).

Bemærk: Kan du umiddelbart læse teksten (i den rigtige skrifttype), er skrifttypen højst sandsynligt allerede installeret på din computer. Ofte - men ikke altid - er teksten en såkaldt websafe skrifttype (se afsnit 6).

HVIS SKRIFTTYPEN ER ANGIVET I HTML-KODEN:

Flg. fremgangsmåde kan anbefales til at udfinde hvilken skrifttype anvendes på en webside:

a) Højreklik i nærheden af tekststykket og vælg "Vis kilde" (Internet Explorer), "Source" (Opera) eller lignende. Nu burde kildekoden for siden blive vist i et tekstsprogram (som Notepad eller Wordpad). Brug nu programmets søgefunktion til at søge efter ordet "font" (uden gåseøjne).

b) Hvis du finder noget, er søgeresultat ofte f.eks.:

```
<font size="1" face="Verdana" color="#0F0F0F">
```

eller

```
<STYLE TYPE="text/css">  
BODY{font: 10pt Verdana}  
</STYLE>
```

c) I dette eksempel er "Verdana" således skrifttypen der benyttes. Vær opmærksom på at der kan bruges flere forskellige skrifttyper i samme dokument, så det kan ofte betale sig at søge hele dokumentet igennem for en sikkerheds skyld.

HVIS SKRIFTTYPEN ER ANGIVET I EN EKSTERN CSS-FIL:

Hvis du ikke finder nogle skrifttyper i kildekoden, kan det være at der er benyttet CSS (cascading style sheets), og at skrifttyperne derfor er angivet i en ekstern fil. I sådanne tilfælde kan du finde skrifttypen sådan:

a) Hvis du bruger en nyere udgave af Internet Explorer, kan du vælge at gemme hjemmesiden på din computer. Husk at gemme som "Webside, fuldstændig". Herefter gemmes de relevante filer som regel på computeren i en mappe med samme navn som den gemte fil. Gemmer du f.eks. en side som "En hjemmeside.htm" vil der som regel oprettes en mappe der hedder "En hjemmeside-filer". I denne mappe bliver billedfiler og CSS-filer gemt. Find CSS-filen (eller filerne) og åben den i f.eks. Notepad eller Wordpad. Søg nu efter "font:" og/eller "font-family:" for at finde skrifttypen.

b) Alternativt kan du ved at kigge i sidens kildekode, finde ud af hvad CSS-filen hedder og så bare skrive filnavnet ind i din Internet browsers adressebar. Led i sådanne tilfælde efter f.eks.

```
<link href="mappe/template_css.css" rel="stylesheet" type="text/css" media="screen" />
```

og skrive så adressen i adressebaren, f.eks.:

```
http://www.minside.dk/mappe/template_css.css
```

2.2. Fremgangsmåden for billeder

Brugen af billeder gør det som regel sværere at genkende en skrifttype, da man ikke umiddelbart kan læse kildekoden.

Flg. råd kan gives til at identificere skrifttypen når der er tale om en billedfil:

- a) Prøv at tage kontakt til websidens ejer eller designer. Hvis du er heldig (og høflig) vil de måske oplyse hvilken skrifttype er benyttet.
- b) Prøv at bruge programmerne, der nævnes i afsnit 3 herunder.
- c) Søg i Internettets skrifttype-databaser (brug evt. søgeord som dem nævnt i afsnit 4)
 - <http://www.fonts.com/findfonts/>
 - <http://www.free-fonts.com/>
 - <http://www.dafont.com/>
 - etc.
- d) Spørg på et Internet-forum, såsom Eksperten eller fora som særligt omhandler fonts
- e) Som sidste mulighed: Hvis det ikke lykkes at finde skrifttypen, kan du evt. bruge den skrifttype som efter en søgning minder mest om den du søgte efter.

3. Andre muligheder for skrifttypegenkendelse

Der findes programmer som kan genkende skrifttyper ud fra billedfiler.

Se f.eks.:

- Automatisk genkendelse (Internetbaseret): <http://www.myfonts.com/WhatTheFont/>
- Automatisk genkendelse (Internetbaseret, viser eksempel men man skal betale for navn): <http://www.fontexpert.de/feforme.htm>
- Genkendelse ud fra spørgsmål (Internetbaseret): <http://www.identifont.com/identify.html>
- Genkendelse ud fra spørgsmål og/eller kategori (Internetbaseret): <http://www.linotype.com/5/fontfinder.html>
- Program til PC (kun sammenligning af enkeltbogstaver): <http://www.terra.es/personal/infern0/>
- Program til PC/Macintosh (demo-udgave/shareware): <http://www.stretchedout.com/products/fontmatch/fontmatch.php>
- Nogle guides til at identificere skrifttyper: <http://bowfinprintworks.com/FontSpotting.html>

Desuden findes der en hel del programmer der gør dig i stand til at gennemse de skrifttyper som allerede er installeret på din computer (se f.eks. <http://www.kochini.com/dcomp/fontv/index.html>)

4. Forskellige stilarter

Det kan være en hjælp at kunne identificere stilart og eventuelt periode, når man prøver at finde ud af hvilken skrifttype der er tale om.

De klassiske klassifikationer:

- Sans serif (grotesk): Skrifttyper uden "fødder" (f.eks. Arial og Verdana)
- Serif (antikva): Skrifttyper med "fødder" (f.eks. Times New Roman, Georgia og Garamond)
- Symbolskrifter: Skrifttyper som indeholder symboler og tegninger i stedet for bogstaver og tal
- Dekorationsskrifter
- Gotiske skrifter: Tekst der gammeldags, typisk med mange "krøller" og flot dekoreret (nogle gange næsten ulæseligt!)

Andre eksempler (kan hjælpe ved søgninger på f.eks. Google):

- Skrivemaskine-type: Se f.eks. Courier, typewriter
- Tysk 1940'stil: Gothic/gotisk, fraktur, calligraphy
- Russisk tekst: Cyrillic/kyrillisk
- Skrifttyper hvor hvert bogstav er lige bredt: Monospace

5. Særligt om skrifttyper i PDF-filer

Hvis en særlig skrifttype benyttes i en PDF-fil, kan du ved at vælge holde CTRL og D knapperne nede, se dokumentets egenskaber (alternativt kan du vælge menuen "Files" og dernæst "Document Properties", eller tilsvarende). Tryk dernæst på fanebladet som omhandler skrifttyper ("Fonts"). Her kan du se hvilke skrifttyper som benyttes.

6. Websafe skrifttyper

"Websafe" skrifttyper er skrifttyper, der som udgangspunkt kan vises på alle computere. Enhver veldesignet hjemmeside bør benytte websafe fonts, da det sikrer at designet er ensartet uanset hvem der beskuer det.

De sikre skrifttyper er herefter:

- Arial
- Georgia
- Tahoma
- Times New Roman

- Verdana

Har du forslag, er du velkommen til at lægge en kommentar, så artiklen løbende kan forbedres og opdateres.

Kommentar af tomle d. 30. Jun 2006 | 1

Kommentar af triple-x d. 17. Jun 2006 | 2

En meget basis artikel, men nogle gode fif

Kommentar af mobius6 d. 18. Oct 2006 | 3

udemærket introduktion men noget mangelfuld i både links og punkt 4 er alt alt for simplificeret. kune blive en hel god artikel hvis den blev skrevet færdigt :-)

Kommentar af flashnoob d. 17. Jun 2006 | 4

Ganske udemærket og velskrevet artikel. //flashnoob

Kommentar af logitech33 d. 03. Jul 2006 | 5